

นำเที่ยวสวนนกภาคใต้ สนั่นฟาร์ม ที่ อ.จะนะ จ.สงขลา

คุณสนั่น เจ้าของสนั่นฟาร์ม

บุณดี รัตนดาวกุล

อาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มอ.ปัตตานี

ไพฑูริย์ รุ่งรัตน์รัชชัย

นักศึกษากลุ่มกิจกรรมแผนกชีววิทยา (BSM)

คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี

ชื่อสถานที่ : สนั่นฟาร์ม

สถานที่ตั้ง : ๕๑๑ หมู่ที่ ๒ ต.สุขาบำรุง อ.จะนะ จ.สงขลา

ลักษณะบริการ : สวนสัตว์เอกชน ซึ่งเปิดบริการให้ประชาชนเข้าเยี่ยมชมโดยคิดค่าบริการ

อัตราค่าบริการ : เด็ก ๕ บาท ผู้ใหญ่ ๑๐ บาท

วันเวลาบริการ : เปิดบริการทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่เวลา ๘:๐๐-๑๗:๓๐ น.

เจ้าของ : คุณสนั่น อินทศิริ

สวนนก สนั่นฟาร์ม

อำเภอจะนะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสงขลา อยู่ห่างจากอำเภอหาดใหญ่คิดตามเส้นทางรถยนต์ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร อำเภอจะนะเคยมีชื่อเสียงในฐานะผู้บุกเบิกการปลูกส้มจุกและเพาะเลี้ยงนกเขาชวา จนโด่งดังทั่วภาคใต้ ส้มและนกเขาชวาที่มาจากจะนะ

จะเป็นที่รับรองมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับได้แน่นอนว่าส้มรสชาติหวานและนกเสียงขันไพเราะ นอกจากส้มจุกและนกเขาชวาตามที่กล่าวแล้ว อำเภอจะนะยังมีสิ่งน่าสนใจอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ข้าวเหนียวไก่ทอดแบบอิสลามบริเวณแผงลอยตลาดท่ารถก็อร่อยไม่เลว อีกทั้งราคาก็ถูก ผู้คนยิ้มแย้มแจ่ม

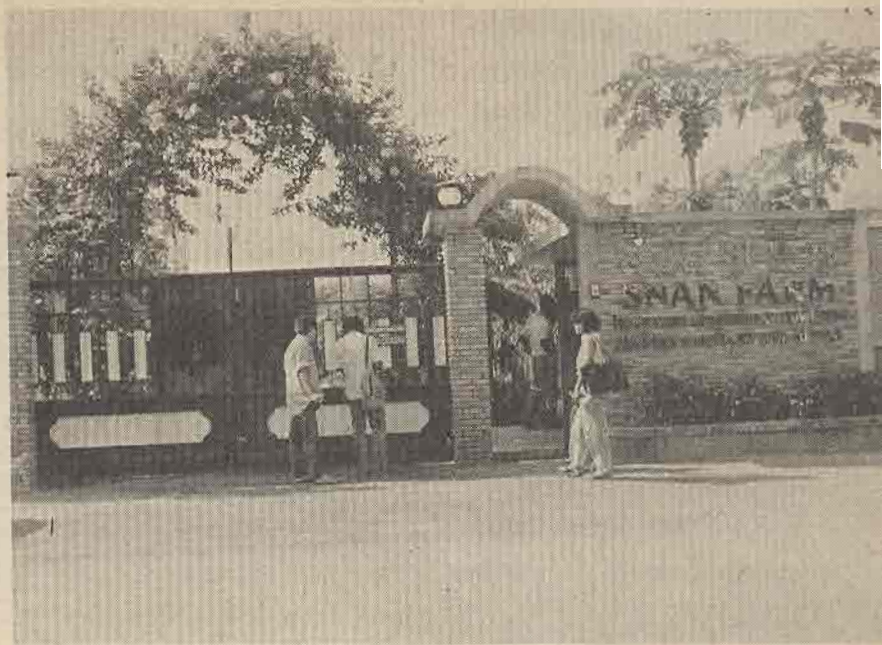
ใสมีอัธยาศัยไมตรีความกลมกลืนของวัฒนธรรมไทยพุทธและมุสลิมสามารถพบเห็นได้จากที่นี่ ศูนย์รักษาของภูมิประเทศและธรรมชาติอันงดงามของอำเภอจะนะ หลายแบบทั้งทะเล และป่าไม้ ตลอดจนสัตว์ป่าหลายชนิดซึ่งหาดูได้ยากในที่อื่นๆ นอกจากนั้นแล้วอำเภอจะนะยังมีสถานที่ซึ่งน่าสนใจมาก

อีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในตัวอำเภอจะนะ
 นั่นเอง สถานที่ดังกล่าวจัดได้ว่า
 เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์นกนา ๆ
 ชนิดไม่ว่าจะเป็นนกที่อยู่ภายใน
 ท้องถิ่น ต่างถิ่นหรือนกต่างประ-
 เทศ รวมทั้งสัตว์ประเภทอื่นๆ เช่น
 สัตว์เลื้อยคลาน, สัตว์เลี้ยงลูกด้วย
 นม ฯลฯ อีกหลายชนิดด้วยกัน ใคร
 ก็ตามที่มีโอกาสแวะเวียนไปที่
 อำเภอจะนะก็ไม่ควรพลาดโอกาส
 อันดีนี้ไปเยี่ยมชมให้ได้ เพราะใน
 ภาคใต้ก็คงจะมีที่อำเภอจะนะนี้
 เพียงแห่งเดียวเท่านั้นที่มีการจัด
 การได้ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ สถานที่
 ที่ซึ่งรัฐสมาชิกใครแนะนำให้อ่าน
 "ได้รู้จักก็คือ "สนันฟาร์ม" หรือที่
 ชาวอำเภอจะนะเรียกกันว่า "สวน
 นกของครูหนั้น" นั่นเอง

ทำเลที่ตั้ง

สนันฟาร์มตั้งอยู่ในบริเวณ
 ตัวอำเภอจะนะ ห่างจากตัวตลาด
 ออกไปเพียงไม่กี่ร้อยเมตร บริเวณ
 ฟาร์มล้อมรอบด้วยกำแพงอิฐถือปูน
 ในเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ บริเวณ
 หน้าประตูเขียนไว้ว่า สนันฟาร์ม
 โครงการเพาะเลี้ยงนกในพระราช-
 ดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระ-
 บรมราชินีนาถ ที่อำเภอจะนะถ้า
 ถามชาวบ้านภายในบริเวณตัวตลาด
 ทุกคนจะต้องรู้จักสวนนกของครู
 สนันกันแทบทั้งนั้น ถ้าไม่ยอมถาม
 หรือต้องการทดสอบความสามารถ
 ของตัวเอง หากนินสุขาบำรุงให้เจอ
 แล้วมองหาบ้านเลขที่ ๕๑๑ ก็จะพบ
 สนัน ฟาร์ม ซึ่งค่อนข้างจะโดดเด่น
 และร่มรื่นกว่าที่อื่นๆ
 บรรยากาศที่กลมกลืนเป็นธรรม
 ชาติ

ความรู้สึกแรกทันทีที่เราก้าว

ประตูทางเข้า "สนันฟาร์ม"

ผ่านประตูเข้าไปภายในบริเวณ
 ฟาร์มก็คือ ความสงบร่มรื่นของ
 บรรยากาศที่ล้อมรอบไปด้วยพรรณ
 ไม้หลากหลายชนิด มีทั้งไม้ดอกไม้ประ-
 คับ รวมทั้งไม้ยืนต้นซึ่งปลูกไว้เพื่อ
 ความสวยงามและให้ความร่มรื่น
 กับสถานที่ แต่ผลพลอยได้อื่นๆ
 ที่ติดตามมาก็คือช่วยดึงดูดแมลง
 และนกในธรรมชาติให้เข้ามาอยู่
 อาศัยในบริเวณฟาร์มทั้งช่วยทำ
 ให้บรรยากาศภายในฟาร์มดูกลม
 กลืนเป็นธรรมชาติมากขึ้นด้วยการ
 เข้ามาชมนกก็จะได้ชมไม้ไปด้วย
 พร้อม ๆ กัน นอกจากนั้นแล้วยังมี
 สัตว์ป่าหายากเช่น จระเข้, หมู
 ควาย, หมี่คน, ก้าวควแม่ไก่, ชะนี
 และสัตว์อื่น ๆ มีไว้ให้ชมอีก
 หลายชนิด ถึงแม้ว่าสวนนกแห่งนี้
 จะมีบริเวณไม่กว้างขวางนักแต่การ
 จัดวางผังสถานที่ค่อนข้างดีมาก
 สามารถเดินดูนกและสัตว์ต่างๆ
 ได้อย่างสะดวกและทั่วถึงโดยไม่

รู้สึกเบื่อ ตลอดทั้งบริเวณมีความร่ม
 รื่นสงบเย็น มีที่หนึ่งพักชมนกชม
 ไม้หรือคุยกับสัตว์ต่างๆ กลาง
 บริเวณเป็นศาลาที่พักมีสระเลี้ยง
 ปลาล้อมรอบผู้ชมที่เข้ามาดูนกอาจ
 นั่งพักผ่อนที่ศาลานี้ดูปลาว่ายน้ำ
 หรือให้อาหารเป็นการพักผ่อน มี
 อาหารปลาสำเร็จรูปจำหน่ายให้ผู้
 เข้าชมในราคาถุงละ ๒ บาทที่ประตู
 ทางเข้า

ภายในบริเวณจะมีกรงนกอยู่
 ประมาณเกือบ ๒๐๐ กรง ทั้งกรง
 ใหญ่กรงเล็ก มีกรงนกขนาดใหญ่
 มากขนาด ๑๐ x ๑๐ เมตร อยู่ตรง
 กลางบริเวณ เลี้ยงนกหลายชนิด
 อยู่รวมกันซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพวก
 นกน้ำ เช่น นกกระยาง, นกอีโก้,
 นกเป็ดแดง, นกฟริก เป็นต้น ส่วน
 กรงขนาด ๔ x ๕ เมตร จะมีอยู่
 ประมาณ ๓๐ กรง นอกจากนั้นก็ม
 ีกรงขนาดต่าง ๆ ทั้งประเภทที่อยู่
 ติดกันเป็นแถว ๆ และที่แยกอยู่

เป็นกรงเดี่ยว ๆ มีบางบริเวณที่ทางฟาร์มจัดเป็นพื้นที่เปิดให้นักบางชนิดมาอยู่เป็นประจำโดยไม่ต้องขังกรง เช่น นกออก, นกกระต๊ว เป็นต้น ซึ่งนกพวกนี้จะชินกับคนจะไม่บินหนีไปไหน ในปัจจุบันทางฟาร์มเลี้ยงนกอยู่มากกว่า ๑๐๐ ชนิด มากกว่า ๗๐๐ กว่าตัว ทั้งที่เป็นนกในประเทศ และนกจากต่างประเทศ และสัตว์อื่น ๆ อีกหลายชนิดตามรายการในตารางข้างล่าง (ไม่ครบทุกชนิด) ซึ่งผู้ชมสนใจนกหรือสัตว์ชนิดใดก็สามารถไปศึกษาได้

ชนิดของสัตว์และพืชพรรณในสวนฟาร์ม

สัตว์

นกคาสโซวรี, นกโตโกตุกัน, นกตัวราโก, นกขุนทองนิวกินี, นกบลูเฮดเจ, นกขุนทอง, นกกระต๊วดำ, นกทูแคน, นกขุนทอง อินโดนีเซีย, นกอีโก้ง, นกพิราบหงอนมงกุฎ, นกเขี้ยวคราม, นกกระแตแต้แวด, นกเขวก, นกปรอทแม่ทะ, นกแก้ว, นกนางเงือก, นกอีล้ำ, นกยางควาย, นกเป็ดน้ำ, นกแก้วเทาแอฟริกา, นกแก้วไนร์, ไนร์เจ็ดสี, ไก่แจ้, นกยูงปีกดำ, นกยูงขาว, นกยูงไทย, นกยูงอินเดีย, นกขาบี่ไหน, ไก่ฟ้าเลดี้ แอม เฮทส์, ไก่ฟ้าสีเงิน, ไก่ฟ้าจันทร์, ไก่ฟ้าหน้าเขียว, ไก่ฟ้าสีทอง, ไก่ฟ้าพญาลอ, ไก่ฟ้าคอแหวน, ไก่ฟ้าหลังเทา, ไก่ฟ้าไวโอเล็ต, นกแวนสีเทา, นกแวนพาลาวัน, นกเงือกหัวแรด, นกกาฮัง, นกเงือกกรามข้าง, นกเงือกดำ, นกแสก, นกทืดท้อมลาย, เขี้ยวแดง, เขี้ยวดำท้องขาว, นกกระปูด, นกเอี้ยงหัวสีทอง,

นกสาริกาเขียว, นกกิ่งโครงกอดดำ, นกกิ่งโครงกลมปีกขาว, นกเปล้าหน้าแดง, นกหัวว่า, นกเขาเขียว, นกเขาพม่า, นกเขาขวา, นกเขาใหญ่, นกเขาไฟ, นกเขาเพชร, นกเขาเปล้าอินโดนีเซีย, นกเขาอเมริกา, นกพิราบ, นกลุมพูขาว, นกลุมพูเขียว, นกยางไฟ, นกเอี้ยงดำ, นกกระสาไฟ, นกขุนแผน, นกตะกรุม, นกขุนแผน, เป็ดลาย, เป็ดหอม, เป็ดแมนทริน, เป็ดวี๊ดคักค์, นกโกโรโกโส, นกปรอทคอลาย, นกคูเหว่า, หมูซอ, หมูควาย, จระเข้, เต่า, ไก่จุก, ไก่ด็อก, นกกระทา, นกกระจอกขวา, นกกระต๊ว, ปีกี่สาวท ฯลฯ

นกการ์ดินัล, นกไวลา, นกกระรางหัวขวาน กระต๊วดำ, กระต๊วคอฟ้าเหลือง, นกเปล้าหน้าแดง, นกกระทาทอง, นกกระทาจีน, นกแสด, นกโพระดกอินโดนีเซีย, ไก่โปแลนด์, หนูตะเภา, ชะนี, ค้างคาวแม่ไก่, ไก่ด็อกขาว, นกขมิ้นปากเรียว, นกแวนสีน้ำตาล, เสือกินปลา, นกกระรางสร้อยคอเล็ก, นกกระรางหัวหงอก, กระเจง, เม่น, สมเสร็จ, เนื้อทราย-แก้ง, นกคุ้มสี่, นกชมพุดง ฯลฯ

พืช

หมากเขียว, มะฮอกกานี, ขนุน, ราชพฤกษ์, มะขาม, เข็ม, ทุเรียน, ฝรั่ง, แก้ว, ไม้ดอก, ซ้องนาง, มะม่วง, เดยหอม, แสงจันทร์, กล้าย, อินทผาลัม, มังคุด, เล็บครุฑ, ไทร, พริก, ทุเรียน, สับปะรด, ปาล์ม, ชบาต่างๆ, ตะแบก, อินทนิล, ศรีตรัง, พริกมะเขือ, ขอนต่างๆ, ฤๅษีผสมต่างๆ, ผกากรอง,

น้อยหน่า, น้อยโหน่ง, ทุเรียนเทศ, ข่อยทำไม้ดัด, มะขามเทศต่างๆ, มะสัง, กระท้อน, สะตอเบา, มะพร้าวเบา, หมากผู้หมากเมีย, ตะขบ, กระทู, เหมล, ไม้ต่างๆ, บานบุรีต่างๆ, ต้นนุหงา ๒ อย่าง ฯลฯ

นกเขาขวาหนึ่งตัวกับเงินกู้ห้าร้อยบาท : ความฝันก็กลายเป็นจริง

วลีที่ว่า “ความพยายามมีอยู่ที่ไหน ความสำเร็จก็อยู่ที่นั่น” ยังคงเป็นสัจธรรมที่ได้รับการพิสูจน์อีกครั้ง เมื่อรูสมิแลได้มีโอกาสพูดคุยกับคุณสนั่น อินทรศิริ เจ้าของสวนฟาร์ม มูลค่ารวม ๑ ล้านบาท ตามประวัติ คุณสนั่นเคยเป็นครูมาก่อน แต่ได้ลาออกมาดำเนินกิจการส่วนตัวทำกาแฟเลี้ยงนกเขาขวาซึ่งตัวเองมีใจรักเป็นพิเศษ ความจริงแล้วก่อนหน้าที่จะมาเป็นครู คุณสนั่นเคยทำงานมาหลายอาชีพ หลังจากจบการศึกษาในระดับไฮสกูลจากโรงเรียน AL-MASRIYAH ENGLISH SCHOOL ที่ปีนัง ประเทศมาเลเซีย เมื่อปี

๒๕๐๓ จุดเปลี่ยนแปลงของชีวิต เมื่อเริ่มสนใจการเลี้ยงนกเขาชวา และมองเห็นแนวทางว่า การเพาะเลี้ยงนกเขาชวาสามารถพัฒนาเป็นอาชีพที่รุ่งเรืองได้ จึงตัดสินใจลาออกจากงานทั้งหมด แล้วเริ่มดำเนินงานเพาะเลี้ยงนกเขาชวาอย่างจริงจัง ในปี ๒๕๑๕ ด้วยความศรัทธาในคำพูดของเพื่อนชาวเม็กซิกันที่ เคยทำงานในเรือด้วยกันสมัยอยู่ บริษัทยูเนียนออยล์ ที่ว่า “คนเราจะทำอะไรก็ได้ แต่ขอให้ทำจริงจึงทำ ๑ วันให้ได้ ๓ วันก็ได้เปรียบแล้ว” เลย์ยึดถือคตินี้เป็นหลักในการทำงาน ตอนแรกขอเงินบิดาซื้อนกเขาชวา ๑ ตัว ๒๐ บาท นำมาฝึกหัดอยู่ระยะหนึ่ง แล้วมีคนมาซื้อไปในราคาถึง ๑๐๐ บาท ก็มีกำลังใจเพิ่มขึ้น และสามารถขยายได้ต่อมาอีก ทำให้มีความเชื่อมั่นว่าสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ จึงคิดทำกรงเพาะเลี้ยงนกเขาชวาขึ้นเพื่อขยายกิจการด้วยเงินที่ขี้มมาในระยะแรก ๕๐๐ บาท ลูกนกคู่แรกจากพ่อแม่พันธุ์ดีได้รับความ

เชื่อถือในคุณภาพจากลูกค้าทำให้กิจการนกเขาชวาของคุณสนั่นก้าวรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันมีกรงเพาะเลี้ยงนกเขาชวาอยู่ถึง ๑๑๖ กรง มีนกเขาชวา อยู่ประมาณ ๕๐๐ ตัว เพื่อผลิตนกเขาชวาป้อนความต้องการของตลาด ความสำเร็จจากธุรกิจเพาะเลี้ยงนกเขาชวา ทำให้ลบคำสบประมาทจากเพื่อน ๆ รวมทั้งพ่อแม่ของตัวเองได้ในที่สุด ถึงแม้ว่ารายได้จากธุรกิจแบบนี้จะไม่แน่นอน แต่ค่อนข้างสูง บางเดือนอาจมีรายได้เหยียบแสนบาทก็มี และรายได้จากนกเขาชวานี้เองก็มีส่วนสนับสนุนให้เกิดสวนนกหรือสนั่นฟาร์มขึ้น

ในเวลาต่อมา ลำพังรายได้จากค่าผ่านประตูวันหนึ่งๆ ประมาณ ๒๐๐ ถึง ๓๐๐ บาทไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและจัดการภายในฟาร์ม จำเป็นต้องตั้งเองประมาณส่วนหนึ่งจากการขายนกเขาชวา มาจุนเจือให้ดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าสวนนกแห่งนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมี

ผู้คนสนใจเข้าชมมากขึ้น และมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคต

คุณสนั่นได้ตอบข้อซักถามของเราเกี่ยวกับเรื่องความคิดเริ่มต้นหรือสาเหตุที่ทำให้กล้าตัดสินใจทำกิจการสวนนกขึ้นที่อำเภอจะนะว่า “เป็นเพราะมีจิตใจรักสัตว์มาแต่เด็ก ๆ เป็นความใฝ่ฝันที่จะมีสถานที่สักแห่งเพื่อให้ประชาชนและเยาวชนได้ศึกษาหาความรู้เพื่อให้เกิดความรักความเมตตาต่อสัตว์และธรรมชาติ คนไทยเกิดมาเคยชินกับการล่าสัตว์มาตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะสภาพแวดล้อมเป็นใจ เมื่อก่อนมีสัตว์มีนกลูกเล็ก ๆ ผู้ชายจะต้องมีหนังสัตว์กุดกุดติดตัวกันทุกคน เห็นนกก็ต้องยิง เห็นงูก็ต้องตี ซึ่งผิด ผมมีความคิดว่าเราต้องเปลี่ยนความคิดเยาวชนของเราเสียใหม่ในเรื่องของการอนุรักษ์ธรรมชาติ ต้องรักษาพันธุ์เอาไว้ไม่ให้หมดไป เพราะทุกวันนี้ไม่มีอะไรให้ดูอีกแล้ว”

“ผมเห็นนกเห็นสัตว์อะไรที่แปลก ๆ ก็จะซื้อมาเลี้ยงเอาไว้เอาไว้ใส่ดูแลและสังเกตดูว่ามันอยู่ มันกินอย่างไร ตลอดเวลาผมเรียนรู้จากประสบการณ์บ้าง จากการค้นคว้าบ้าง แต่ประสบการณ์สอนผมมากที่สุด ถ้าเรารักและสนใจเราก็จะเข้าใจสัตว์ได้ไม่ยากเย็นอะไรนัก เมื่อผมมีนกลและสัตว์มากขึ้น ผมก็เกิดความคิดว่าน่าจะทำเป็นสวนนกขึ้น ครั้งแรกเพื่อแก้เหงาสำหรับคนที่มาดูนกเขาชวาที่มักพาลูกหลานมาด้วย จะได้ไม่เบื่อ แล้วความคิดก็พัฒนาต่อไปให้

มีการจัดสวนให้ร่มรื่น และมีสัตว์
 มากชนิดขึ้น ดำเนินการก่อสร้าง
 ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ แล้วเสร็จทำพิธี
 เปิดวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๘
 งบประมาณที่ตั้งไว้ครั้งแรก ๔ ล้าน
 ๕ แสนบาท มีการเพิ่มเติมอีกภายหลัง
 ทำให้งบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น
 ๖ ล้าน ๕ แสนบาท โดยมีงบประมาณ
 สนับสนุนส่วนหนึ่งจากสำนัก
 พระราชวัง”

เราเดินไปตามเส้นทางคูนก
 ที่ส่งเสียงร้องอย่างไพเราะอยู่ใน
 กรง และบนต้นไม้ แต่ละชนิดมีสี

สันทวยงามและพฤติกรรมที่แตก
 ต่างกันออกไป ผู้ชมแต่ละคนต่างก็
 แวะดูนกที่ตัวเองสนใจเป็นพิเศษ
 และชื่นชมกับความน่ารักของมัน
 นกเหล่านี้มีความคุ้นเคยกับคนเป็น
 อย่างดีแล้ว เพราะฉะนั้นผู้ชมจึง
 สามารถสังเกตได้อย่างใกล้ชิดโดย
 ไม่ทำให้นกเหล่านี้ตื่นตกใจแต่
 ประการใด ยิ่งไปกว่านั้นมีนกหลาย
 ชนิด เช่น นกตะกรุม, นกยูงแค้น,
 นกโพระดก เป็นต้น พยายามทำ
 ความสนิทสนมกับเราเป็นพิเศษ

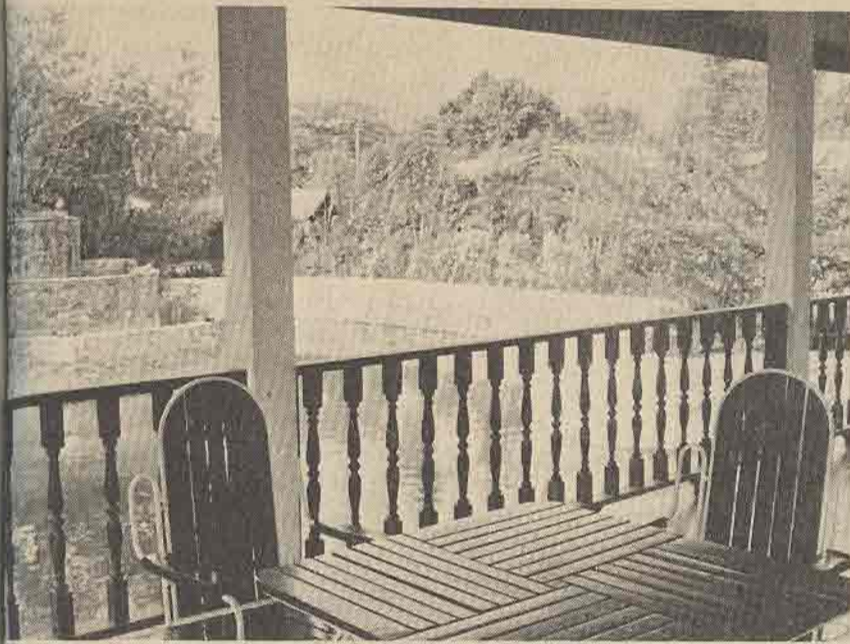
คุณสนั่นกล่าวเสริมเป็นเชิงแนะนำ
 ว่า

“นกเหล่านี้มันวันก็จะหมด
 ไปอย่างน่าเสียดาย คุณค่าทางด้าน
 ศูนย์วิทยภาพ สีขนที่สวยงาม เสียง
 ร้องอันไพเราะ ทำให้ธรรมชาติ
 และมีมนุษย์เองมีความรื่นรมย์ ความ
 น่ารักของนกทำให้คนเรามีจิตใจ
 อ่อนโยนและมีความเมตตามากขึ้น
 คุณค่าเหล่านี้วัดเป็นเงินไม่ได้และ
 กำลังสูญหายไป เราต้องรักษาเอาไว้
 นกยังมีคุณค่าด้านอื่น ๆ อีกมาก
 เช่น ช่วยในการกระจายพันธุ์ของ

นกหัวว่า, นกเป็ดน้ำแดง, นก
 เจี๊ยก, นกขมพูดง ฯลฯ นอกจากนั้น
 ก็มีสัตว์ป่าอื่น ๆ นกขุนทองช่าง
 พูด ชะนีจอมขมและชอบที่จะให้
 เราไปเล่นด้วยกันมัน ทำให้เราไม่
 รู้สึกเบื่อเลย ซึ่งคุ้มเกินกว่าเงิน
 ๑๐ บาทกับเวลาที่ต้องเสียไป อีกทั้ง
 ทั้งยังหวังอีกว่าจะต้องกลับมาเยี่ยม
 ชมที่นี้อีก เราถามคุณสนั่นเกี่ยวกับ
 การจัดการฟาร์ม และโครงการ
 ต่อไปในอนาคตของฟาร์มแห่งนี้
 คุณสนั่นหยุดคิดครู่หนึ่ง ก่อนที่จะ
 กล่าวว่

“ผมจ้างเจ้าหน้าที่เอาไว้ดูเล
 สวนนกแห่งนี้ ๕ คน มีหน้าที่หลัก
 คือ ดูแลให้อาหารนกและสัตว์ จัด
 สถานที่ให้เรียบร้อย ต้องใกล้ชิด
 กับสัตว์ตลอดเวลา มีปัญหาอะไร
 ต้องรายงานให้ผมทราบทันที ผม
 ต้องหมั่นสังเกตการเลี้ยงสัตว์ไม่
 ยากเราต้องรักและเข้าใจมัน อย่าง
 นกนี้เพียงสังเกตลักษณะของปาก
 เราก็สามารถรู้ได้แล้วว่าเป็นนก
 กินอาหารประเภทไหน นกที่เพิ่งได้
 มาใหม่ ๆ เราจะต้องขังแยกเอาไว้
 ก่อน ต้องตัดปีก (primary wing)
 ให้อาลดความเครียดเพื่อไม่ให้มัน
 บินไปชนกรงบาดเจ็บ เพราะนกที่
 เพิ่งได้มาใหม่หรือย้ายมาจากที่อื่น
 จะตื่นและตายได้ง่าย อย่าไปรบ
 กวนปล่อยให้ชินกับกรงและสถาน-
 ที่สักระยะหนึ่งแล้วจึงจะย้ายไป
 เลี้ยงในฟาร์มได้ วิธีนี้จะลดอัตรา
 การตายลงไปได้มาก

“สำหรับค่าใช้จ่ายของฟาร์ม
 เดือนหนึ่ง ๆ ผมจ่ายให้คนทำงาน
 ๕ คน ๗,๒๐๐.- บาท ค่าน้ำไฟ
 ๘๐๐.- บาท ค่าอาหาร ๑,๕๐๐.-
 บาท ค่าวัสดุยา ๕๐๐.- บาท ส่วน

มุมหนึ่งในสวนฟาร์ม

คำซ่อมบำรุงตอนนี้ยังไม่มี หุดง่าย ๆ ว่ายังขาดทุนเพราะรายได้จากค่าผ่านประตูเฉลี่ยประมาณวันละ ๒๐๐ บาทเท่านั้น ต้องหารายได้จากแหล่งอื่นมาจุนเจือ คิดว่าในอนาคตก็คงจะดีขึ้นเพราะเวลานี้มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ผมมีแผนขยายโครงการสวนนกเป็นสวนสัตว์ภาคใต้ซึ่งจำเป็นต้องขยายพื้นที่ให้กว้างขวางขึ้น กำลังหาทำเลที่เหมาะสมอยู่ ซึ่งจะต้องมีสายน้ำ ภูเขา ทุ่งหญ้า เปิดเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในลักษณะเปิด มีพืชซึ่งปาร์ก และสถานที่ออกกำลังกาย มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการดูสัตว์ เช่น กล้องสำหรับดูนก, หนังสือคู่มือ, ที่พักผ่อน, ไกด์และห้องบรรยายพิเศษ เพื่อให้ความรู้เชิงวิชาการแก่ผู้ชม และช่วยงานด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติไปด้วย”

หลายคนอาจมีความคิดอีกแง่หนึ่งว่าการเอานกหรือสัตว์มาจำกัด

เสรีภาพให้อยู่ภายในกรงนั้นเป็นการทรมานสัตว์มากกว่าเป็นการอนุรักษ์สัตว์ ต่อข้อโต้แย้งนี้ คุณสนั่นมีความคิดเห็นว่า “ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เลี้ยงว่าจะเลี้ยงเอาไว้ดูเล่นเป็นการส่วนตัวหรือว่าเลี้ยงไว้เพื่ออะไร? มีสัตว์หลายชนิดถ้าไม่เลี้ยงเอาไว้ก็คงมีหวังหมดไปแน่ ๆ เพราะราคาสูงและกลไกของรัฐเองก็ไม่สามารถจัดการได้ ผมเลี้ยงเอาไว้เพื่อให้ลูกหลานได้เห็น ได้ศึกษาเพื่อให้เกิดความรัก เมตตาต่อเพื่อนร่วมโลก ผมมีโครงการเพาะพันธุ์สัตว์เพื่อให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ที่สำเร็จแล้วมีหลายชนิด เช่น ไก่ฟ้า, นกยูง, เม่น, กวาง, กระเจง, นกอีโก้ง, เป็ดน้ำหลายชนิด เป็นต้น ซึ่งใครจะซื้อก็ขาย แต่ต้องดูก่อนว่าจะเอาไปทำอะไร นกและสัตว์แม่แต่ต้นไม้ผมดูแลเอาใจใส่ด้วยความรัก ทุนถนอมเหมือนลูก ผมจะรู้สึกเจ็บปวดถ้ามีใครถามผมว่า นกนี่กิน

อร่อยไหม แต่ก็หวังว่าเขาจะเปลี่ยนความคิดใหม่เมื่อเขาได้เห็นนกและสัตว์อื่น ๆ ที่มีสวยงามน่ารักมากขึ้นภายในฟาร์มแห่งนี้ แต่จำเป็นต้องใช้เวลา”

เลขาธิการสำนักงานซึ่งมีกรงนกคุ่มสี่และนกรักรางหัวขวานไปเล็กน้อย มีแผ่นป้ายขนาดใหญ่วางอยู่กับพื้นมีข้อความเขียนเอาไว้ว่า “งานด้านการอนุรักษ์ต้องมีจิตใจที่เสียสละ และใช้ความวิริยะอุตสาหะอย่างสูงจึงจะสำเร็จจุดมุ่งไปได้ กล่าวเวลาเท่านั้นจะเป็นเครื่องพิสูจน์ผลงาน”

เราเขียนพินิจอยู่ชั่วคราว เห็นด้วยกับประโยคเหล่านี้ การเปลี่ยนแปลงสำนึกของคนเรานั้นเป็นเรื่องที่ยากท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ผลักดันให้คนเราต้องเอาตัวเอาเปรียบซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้าน อันรวมไปถึงการเอาเปรียบธรรมชาติด้วย ปัจจุบันนี้คนเราขาดความเคารพต่อธรรมชาติไปมากและมุ่งแต่ทำลาย อย่างไรก็ตามท่ามกลางกระแสเหล่านี้ ยังมีคนส่วนหนึ่งที่พยายามต่อสู้เพื่อสร้างสำนึกที่ดีงามและอนุรักษ์ธรรมชาติเอาไว้ แม้จะเป็นเรื่องที่ยากลำบาก แต่นับวันก็ยังมีพลังและงานของคุณสนั่นก็ได้เสริมพลังอันนี้ให้แข็งแกร่งขึ้น

สนั่นฟาร์มและอภิลงจะนะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจแห่งหนึ่งของภาคใต้ที่ไม่ควรจะละเลยแวะชมสถานที่แห่งนี้แล้วก็ควรถือประโยชน์ไปชมธรรมชาติชายหาดสะกอมและเขียมเหยียนชาวปัตตานีบ้างนะครับ